

CENTRE CATALÀ

sumari

- Als nostres amics. • Crònica del Centre. • L'escola Catalunya. • La nostra gent.
- Notícies d'ací i d'allà.
- Bústia.

Butlletí nº 12

Als consocia i amics:

Novament el Centre ha reprès la publicació periòdica del Butlletí informatiu. No és, certament, l'enyorat GERMANOR que tots voldríem, però tractarem que sigui, encara que disminuïda, una continuació d'aquella magnífica obra que ens omplí d'orgull, i que per molts anys fou el portantveu oficial dels catalans de Xile.

I és que els temps passen i les circumstàncies varien. Ahir un selecte i nombros grup d'entusiastes cultors de les lletres i de la poesia, treballava amb delit per tal de fornir als catalans d'ací i del món un instrument de comunicació digne de lloances. Avui, el grup, lamentablement disminuït, ha de limitar les seves aspiracions i oferir només, una reduïda síntesi d'allò que ens és més car als nostres cors: notícies del nostre petit món xilè, i un ressò llunyà de la vida d'avui de la terra dels nostres avis.

Rebeu, doncs, aquests fulls amb afecte.

El Comitè de Redacció.

Crònica del Centre

Assemblea general ordinària. El dia 31 de març va celebrar-se l'assemblea general ordinària, que aquest any comptà amb una nodrida concurrència de socis. S'aprovaren per unanimitat la Memòria i el Balanç, i es nomenaren, per a reemplaçar dos consellers, els senyors Jaume Tapies i Ribalta, i Vicens Teixidó i Molló. En reunió apart, per l'exercici 1985 el Consell Directiu quedà constituït així:

President	Antoni Pi i Barral
Vice-President	Pelai Sala i Berenguer
Secretari	Jaume Tapies i Ribalta
Vice-Secretari	Lambert Tarragó i Domènech
Tresorer	Joan Jordàna i Benet
Vice-Tresorer	Vicent Teixidó i Molló
Bibliotecari	Agustí Tort i Llugany
Vocals	Lluís Grau i Ballester
	Frederic Rutllant i Costa
	Juli Moliné i Díaz
	Joan Farell i Torruella
	Cristià Aguadé i Cortès
	Pere Pruna i Gascon.

Les comissions i delegacions quedaren així:

- Comissió de Cultura; Grau, Moliné, Sala, Pruna i Aguadé.
- Comissió de Manteniment i vigilància; Rutllant, Aguadé i Grau.
- Comissió per a promoció de socis; Tort, Moliné, i Teixidó.
- Delegat al grup coral; Juli Moliné.
- Delegat als grups juvenils; Vicent Teixidó.
- Delegat per relacions amb el concessionari; Antoni Pi.

14 d'abril, visita col·lectiva a la Vinya de Miquel Torres a Curicó. Va ser un dia agradable a l'aire lliure. S'aplegaren a la festa cent trenta persones entre socis i amics, que es desplaçaren a Curicó en dos autobusos i nombrosos automòbils particulars.

Com que entre els assistents hi havia bona part del grup coral del Centre, el viatge constituí en sí mateix una part important de la jornada, ja que les cançons acompanyaren continuament les llargues hores del trajecte.

Ja sota el cel de Curicó, el representant de la Vinya senyor Josep Amadó, que actuà com a professor, mostrà als assistents les principals dependències de l'empresa, i explicà detalladament el procés de fer el bon vi. Es visitaren les sales de fermentació i repòs, i s'escoltaren els projectes dirigits a augmentar les instal·lacions per tal d'engrandir i consolidar, en el possible, el prestigi comercial del qual avui ja gaudeixen els vins Santa Digna.

El passeig per les vinyes, entre rengleres interminables de ceps ja daurats per la tardor, va fer reviure a molts dels assistents velles imatges de la terra nadiua. Les paraules del jove director ens feren saber, altrament, la bondat de la terra xilena per a fer bon vi, i l'absència d'aquelles malesures clàssiques a Europa, que a primeries de segle enrunaren bona part de l'economia rural catalana.

Hi hagué, naturalment, un gran dinar de festa. Sota unes parres carregades de raïms s'hi bastiren llargues taules que aviat s'ompliren de rialles i de crits, com acostuma esdevenir en totes les festes catalanes realitzades a l'aire lliure.

Molts vells havien pensat gaudir d'un dia de tardor assoleiat i tebi, i ensopegaren en un matí grisós i rúfol que feia entristir. Tanmateix, davant de la carn rostida i les empanades ruixades amb abundància de vi novell, es desvetllà una vegada més l'eufòria del bon humor, i com un raig de sol entre els núvols aparegueren, vibrants i sonors, els millors acudits i les més boniques cançons.

A les postres, el vice-president del Centre, senyor Pelai Sala, dedicà unes paraules de record a un passat catorze d'abril desconegut per molts dels assistents, però present sempre a la memòria amb pena i amor, de bona part dels altres; glosà la Catalunya actual, i, com a cloenda, felicità cordialment als representants de la Vinya que saberen organitzar amb tanta cura, una agradable jornada.

El senyor Josep Costa, representant de l'empresa a Xile, s'aixecà per agrair les paraules del senyor Sala i fer presnt, en boniques paraules, que on hi ha l'empresa Miquel Torres, hi ha un bocinet de Catalunya.

La festa terminà en foscant, i enmig d'un crepuscle de tons rogencs, s'emprengué el camí de tornada.

Diada de Sant Jordi. La festa de Sant Jordi d'enguany revestí un relleu impressionant. No podem parlar solament de la munió de socis i amics que acudiren puntualment a tots els actes de la festa, -i que feren insuficient l'espai físic de l'estatge social,- sinó que també de l'entusiasme i fervor que presidí en tot moment la magnífica Diada.

A la missa a llaor de la Verge de Montserrat, que com els darrers anys se celebrà a la basílica de la Mercè i que novament oficià Mossen Joan Bagà, hi assistí un nombrosíssim estol de catalans que s'emocionà de debò escoltant les cançons de l'Emigrant i el Virolai, justament cantades pels integrants del novell grup coral del Centre.

Varen ser moments d'emoció, que feren rodolar més d'una llàgrima. Altrament, per a magnificar la festa religiosa, Mossen Joan Bagà, en el seu sermó tradicional, exaltà brillantment l'esperit català que es projecta, de moltes formes, en tots els actes que la nostra gent efectua arreu del món.

Es ballaren sardanes als claustres, i novament l'enfervorida riuada catalana ocupà gran part dels jardins. Remarquem que el planter que feren de la nostra dansa un petit nombre de socis del Centre, ha crescut ràpidament. De les dues o tres minces rotllanes de fa pocs anys, hem passat fàcilment a anelles compactes, que apleguen moltes dotzenes de parelles de joves i de vells.

L'àpat de germanor reuní prop de 150 persones que maldaren per encabir-se en el restaurant del Centre. Una vegada més, davant d'un bon escollit menú, les taules s'emplenaren de rialles, d'acudits i diàlegs en català, i moltes converses, iniciades fa una pila d'anys, es continuaren naturalment i sense traves. A l'hora de les postres, el director Pere Pruna feu un breu parlament de presentació de l'acte, tot explicant la significació que té el patró Sant Jordi per a Catalunya. I seguidament, Antoni Pi i Barral pronuncià el tradicional discurs presidencial. Començà saludant al soci número 1 de l'entitat, Joaquim Sabaté, a tots els ex-presidents, a les dames presents, a Mossèn Joan Bagà, al Grup Coral, als nous directors Jaume Tàpies i Vicent Teixidó i a tots els compatriotes en general, i a continuació feu un resum de les realitzacions catalanes a Xile, entre l'abril de 1984 i l'abril de 1985: classes de guitarra i sardanes, grup coral, projeccions de video-cassettes, organització d'una biblioteca d'obres catalanes, etc. El discurs, vibrant i fonamentat, amenitzat amb estrofes d'Àngel Guimerà, fou llargament aplaudit.

Resum: Una nova diada de Sant Jordi i de la Verge de Montserrat, amarada d'amistat i de fervor patriòtic.

Generalitat de Catalunya. Els continuats contactes entre el nostre Centre i els diferents departaments de la Generalitat relacionats amb els Centres Catalans allunyats de Catalunya, prenen cada dia més importància i relleu, i comencen a donar fruits.

En data recent, la Secretaria general ens informa que, per tal d'enfortir fins on sigui possible la comunicació i l'entesa entre els Casals i el centre vital de Catalunya, s'han establert, i ja han entrat en funció, diverses àrees de relació, entre les que es destaquen aquelles que són més importants, no sols per a prosseguir la pròpia història, sinó que també per a millor projectar la causa catalana envers els pobles que ens acolleixen.

Amb aquest important suport, el nostre Centre estarà en excel·lents condicions, no sols de prosseguir la tasca social, sinó que també d'augmentar-ne l'eficàcia, atès que les citades àrees inclouen amb molta amplitud, informació, notícies oficials de la Generalitat, videos informatius, suport als butlletins locals, intercanvi constant de notícies, trobades d'entitats, serveis a la joventut, etc., cosa que significa un complet programa adreçat clarament a enfortir la vida històrica i social de les nostres entitats, funcions que per la nostra part, s'aniran destriant i difonent en el moment oportú.

Altrament, la Generalitat de Catalunya, per mitjà dels seus medis de comunicació, continua enviant-nos magnífiques publicacions, que ingressen a la nostra Biblioteca i queden immediatament a disposició dels socis que vulguin consultar-les.

Sant Jordi. El dia 22 d'abril, el Centre Català envià al President de la Generalitat, Honorable Senyor Jordi Pujol, el següent telegrama.

"EN EL DIA DE LA VOSTRA FESTA ONOMÀSTICA I DE SANT JORDI PATRÓ DE CATALUNYA US DESITGEM FELICITAT PERSONAL I FAMILIAR ALHORA QUE FEM VOTS PER UN ESPLENDORÓS DEMÀ A LA TERRA DELS NOSTRES ANCESTRES.

CENTRE CATALÀ
SANTIAGO DE XILE".

ens arribà la contestació següent:

"MOLTES GRÀCIES PER LA VOSTRA FELICITACIÓ. BEN CORDIALMENT
JORDI PUJOL".

Diada de Sant Jordi de 1985.

La nostra gent

Josép Maria Casassas i Cantó nasqué a Barcelona el 18 de novembre de 1905, i morí a Santiago de Xile el 17 d'octubre de 1984.

Català de soca-rel, fou al llarg de la seva vida un intel·lectual que mai no perdé de vista el sentit de la seva nacionalitat. Llicenciat en Dret i en Filosofia i Lletres a la Universitat de Barcelona, es doctorà a Madrid i feu els primers passos en l'ensenyament, primer a l'Institut de Manresa i després en el "Balmes" de Barcelona.

Emportat pels esdeveniments de 1939, es traslladà a Santo Domingo, on fou, des de 1941 al 1949, director d'Història, Geografia i Educació Cívica a l'Institut Escola "Juan Pablo Duarte".

Vingut després a Xile, el 1958 fou docent a la Universitat Catòlica de Santiago; i el 1966 es traslladà a Antofagasta, on hi tingué una intensa actuació d'investigador i educador. Fou, successivament allí, secretari general de la seu i subrogat de la Universitat, membre del Consell Superior, director de l'Escola d'Història i Geografia, del Departament de Ciències Socials i del Centre de Documentació, degà de la que aleshores era Facultat de Filosofia i Educació i de la de Ciències Socials.

Autor de nombrosos treballs d'investigació històrica, encara avui els seus articles, fascicles i llibres són peces fonamentals per a desentorbolar el passat de moltes contrades xilenes, sobretot les del nord de Xile.

Com a català, Josep Maria Casassas i Cantó es distingí sempre, tant a Catalunya (on fou membre del Consell Nacional de la Unió Democràtica) com a Xile (on fou president del Centre durant molts anys) per un gran sentit de responsabilitat en els compromisos nacionals. Entre nosaltres se'l recorda amb gran afecte, tant per les seves qualitats morals, com per la seva capacitat de treball.

Escola "Cataluña." En un marc impressionant format per un grup d'un miler d'alumnes uniformats, el dia 24 de maig, a les deu del matí, s'inaugurà oficialment, a la comuna de la Florida, l'escola "Cataluña".

La festa comptà amb la presència de les més altes autoritats oficials, tant del govern com de la comuna, i dels Directors i Professors de l'escola. De part del Centre, hi assistí un nombrós grup de compatriotes presidits pel senyor Antoni Pi, i una bona part del grup coral que, un cop iniciat l'acte, interpretà brillantment dues boniques cançons del seu repertori.

Hi hagué discursos. En el seu torn, el nostre president feu un breu elogi de l'escola, i immediatament es referí a l'aport que Catalunya, mitjançant molts dels seus homes, feu a la història de Xile.

Evocà els noms de Prat i Grau, ambdós de nissaga catalana, que en el segle passat -digué,- "escriguern les pàgines més brillants i patriòtiques que s'han escrit a les aigües de l'oceà Pacífic".

"Els noms dels Presidents Manuel, Jordi i Pere Montt -continua,- també glori-ficaren el de la pàtria catalana en aquesta terra de Xile, a la qual serviren amb abnegació... la música de l'Himne Nacional fou escrita per un altre català, Ramon Carnicer... i al llarg dels anys i fins avui, una legió de catalans anònims, en la indústria, l'agricultura, la pesca, el comerç, les arts i les professions liberals, han donat a aquesta terra generosa, que tant estimem, la seva quota d'honestetat i sacrifici..."

Ara, digué finalment,- el "Centre Català es fa present en aquest acte d'inauguració de les noves aules de l'escola "Cataluña", amb un doble perpòsit: agrair, a professors i autoritats per haver fet possible la permanència d'un nom que als catalans ens és entranyable, i proclamar el nostre compromís de col·laborar en la mesura de les nostres possibilitats, al sosteniment d'aquest establiment". -4-

miscel·lània

ARRELS - CATALUNYA NORD. Una escola amb aquest nom - "Arrels de la Catalunya Nord" - presenta una publicació de gran interès. En el seu editorial diu que amb ella tracta de "revalorar davant l'opinió pública la llengua i la cultura catalanes"... "No n'hi ha prou -exclama-amb protestar, reclamar, reivindicar i cridar; calia sobretot actuar sobre el terreny, i així ho hem fet".

Arrels crea una escola catalana: una escola en què, per primera vegada a la Catalunya Nord, nins i nines, aprenen, amb tota normalitat, a llegir, a escriure, a descobrir el món en català.

Arrels crea la ràdio catalana: una veu de casa nostra a casa vostra, una presència catalana, tothora a milers de llars.

Arrels potencia la cultura catalana: una tasca que hem començat i que anirem ampliant. Difondre pels pobles la creació en català, la cançó, el teatre, el cinema"...

Finalment, i després d'una sèrie d'afirmacions en el mateix sentit, l'editorial que signa Pere Manzaneres, president, acaba dient: "Ja no podem tornar enrera, demostrarem que el català és, ara i aquí, a la vigília del segle XXI, una llengua de futur, una llengua viva".

JOSEP FERRATER I MORA. Amb una menció especial a la trajectòria americana, oberta i permeable a la societat del nostre temps, Josep Ferrater i Mora ha estat guardonat amb el premi Príncep d'Astúries.

La notícia ens és especialment plaent, puix que nosaltres recordem amb gran afecte a l'il·lustre pensador, en els anys de la seva residència a Xile, i de publicació de "Les formes de vida catalana" a l'editorial "El pi de les tres branques".

BIENNIAL DE PRODUCCIONS CULTURALS JUVENILS. L'àrea de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona ha projectat celebrar, del 1er. al 27 d'octubre vinent, una Biennial de produccions culturals juvenils dels països de l'Europa mediterrània. L'objectiu és fomentar la creativitat dels joves en els següents àmbits: el món de l'espectacle, cinema i vídeo, fotografia, moda i estilisme, música, poesia i prosa de creació, arts plàstiques, historeta i humor, disseny, cartellisme, arquitectura, informació, produccions socio-econòmiques, etc.

PREMIS DE PERIODISME A CATALUNYA. Josep Manyé, col·laborador del diari "AVUI", ha guanyat el premi Gaziel, convocat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, amb un treball que s'intitula "Com vaig conèixer Orwell".

Uns altres premis Gaziel són: Ernest Udina, al millor comentari polític; Josep M. Alguersuari, a la millor fotografia de reportatge; Felix Fanés, a la millor col·laboració cultural; Tomàs Alcoverro, a la millor crònica internacional; Carles Pardo, a la millor crònica esportiva; Josep Puigdemont, a la millor crònica comarcal, i la revista "L'Om", de Riudoms, a la millor publicació comarcal. Cada premi té una dotació de cent cinquanta mil pessetes.

MARIÀ MANENT, PREMI D'HONOR DE LES LLETRES CATALANES. El guardó més important dels Països Catalans ha estat atorgat, aquest any, a l'escriptor Marià Manent.

Poeta, traductor i crític, Manent havia ja rebut, al llarg de la seva vida, notables distincions: la Creu de Sant Jordi de la Generalitat, nomenament de cavaller de l'orde de l'Imperi Britànic i alguns premis literaris (per exemple: el Josep Pla de narrativa).

El lliurament del Premi d'Honor tingué lloc el 23 de maig proppassat, a la sala Felix Millet del Palau Dalmau, seu de l'Òmnium Cultural, amb una exposició del filòleg Modest Prats sobre la "Prosa catalana: una història i una realitat".

Tot i que Manent exhibí en aquest acte la seva proverbial modèstia (cità la frase de Valery: "no hi ha experiència més dura que ser present en l'elogi de la pròpia obra"), les felicitacions que rebé foren innombrables i entre elles hi hagué el més granat de la producció literària catalana.

A aquestes felicitacions, el Centre Català de Santiago hi afegeix la seva, ben sincera.

VISITA DELS REIS D'ESPANYA A CATALUNYA. Els catalans de Xile hem llegit, complaguts, les notícies de premsa relacionades amb la visita que el Rei Joan Carles i la seva esposa han fet a Catalunya. Jordi Pujol, president la Generalitat, valorà molt positivament la visita. L'alta consideració "que mereix l'estada reial -diu l'AVUI- es troba en el fet que els reis han reconegut, en totes les seves intervencions, la personalitat pròpia de Catalunya, alhora que han demanat a la societat catalana el compromís de construir una autonomia i un moviment social exemplars, que ajudin a l'equilibri de tot l'Estat".

"En els tres discursos oficials que el rei va fer durant la seva estada a Catalunya, al Palau de la Generalitat, al Parlament i a l'Ajuntament de Barcelona, va utilitzar la llengua catalana en diversos passatges. En conjunt, podem dir que pronuncià una cinquena part de les seves paraules en català".

Heus ací algunes frases del monarca: "Catalunya se sent justament orgullosa de la seva llengua, tan rica, tant ahir com avui, en manifestacions literàries.

"Catalunya ha d'assumir un paper d'avantguarda en la tasca de la integració europea, ja que la seva activitat és semblant a la que ha fet l'Europa pròspera i unida".

"L'exemple català en la transició ha estat bàsic per a l'estabilitat i per la recuperació d'Espanya. Catalunya s'ha sentit segura d'ella mateixa i ha transmès aquesta seguretat a la resta d'Espanya, tot mostrant la seva modèlica fermesa".

"Considereu-nos, a la reina i a mi, barcelonins per amor i per vocació. Tant de bo que Barcelona, les seves dones i els seus homes tinguin l'oportunitat d'ésser protagonistes del futur esplèndid que, amb el vostre treball i el vostre entusiasme assolireu, pel bé de Catalunya i Espanya".

BARCELONA, CAPITAL TEATRAL DEL MÓN. El dia 19 de maig proppassat fou inaugurat oficialment, al Palau de la Música Catalana, de Barcelona, el Congrés Internacional de Teatre a Catalunya. D'aquesta manera, i durant la segona quinzena del mes passat, la capital de Catalunya es convertí en la capital mundial del Teatre. Personalitats de tota procedència es reuniren allí per a tractar un tema genèric: "Espais de relació entre les dramaturgies d'àmbit restringit i les dramaturgies majoritàries". Junts amb el Congrés, es feu una programació d'espectacles de gran qualitat, com són: "Kung Lear", "La pregunta perduda o el corral del lleó", "Rosas danst rosas", "Tout bouge", "Dimonis", "El romancero de Edipo", "L'home urbà", "La Passió d'Esparraguera" i "Orfeo". Tot plegat; una sèrie d'espectacles que constitueixen referència fonamental del teatre europeu més viu i punter".

PREMI JOVENTUT PER A OBRES SOBRE LA JOVENTUT. Convocat per la Generalitat de Catalunya, Direcció General de la Joventut. Poden optar-hi les obres d'estudi que versin sobre la joventut en general o sobre algun dels seus aspectes. Els treballs hauran d'ésser inèdits, amb un mínim de 80 fulls a doble espai, individuals o col·lectius. El premi serà de 200.000 pessetes. Termini de presentacions: 30 de setembre de 1985. Més informacions es poden demanar a la Direcció General de la Joventut, carrer Viladomat 319-08029, Barcelona. Telèfon 322 90 61.

D'ací i d'allà

Exposició de llibres catalans per a infants. A Bolonya (Itàlia) hi ha hagut una exposició de llibres per a infants, intitolada "Catalan ti racconto", muntada al Palazzo Re Renzo. Durant una setmana (del 5 al 12 de maig) ha estat la seu d'una de les exposicions sobre literatura infantil més completes que s'han fet fora de Catalunya sobre el conte, el còmic, el teatre i el llibre de text. Juntament amb l'exposició, hi ha hagut, en el Palazzo De Renzo, un cicle de conferències sobre temes diversos de la cultura catalana.

Ramon Fernández Jurado i el seu arxiu. L'arxiu personal de Fernández Jurado, ex soci del Centre Català de Santiaçgo, ha estat donat al Museu d'Història de l'Hospitalet. Com tots sabeu, Fernández Jurado morí l'any passat a Catalunya. Passà una bona part de la seva vida a Santiago de Xile, i en el moment de la seva mort era diputat.

Francesc Trabal, un humor impossible. Amb aquest títol, els Quaderns Crema han publicat a Barcelona un recull d'articles de Francesc Trabal, que veieren la llum primera al "Diari de Sabadell" entre el 1924 i el 1929. L'autor del recull és Miquel Bach. Trabal va néixer a Sabadell, i l'any 1939 arribà Xile, on morí l'any 1957. Fou l'autor de l'Home que es va perdre, Judita, Quo vadis Sanchez, Vals, Temperatura. Segons diu el diari AVUI, Miquel Bach afirma en el seu estudi que l'humor heterodox de Trabal, en un país de convalescents, inequívocament s'havia revelat un humor impossible.

Lliurament del premi "Lletra d'or". El dia 10 de maig, a l'estatge de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, a l'Ateneu Barcelonès, es lliurà a l'escriptor Joan Francesc i Mira el premi "Lletra d'Or", pel seu llibre intitolat "Crítica de la nació pura".

La Flor Natural d'enguany, a Barcelona. Joan Margarit, poeta ja guardonat amb la Flor Natural als Jocs Florals de 1983, aquest any l'ha obtinguda, també, amb el poema "L'Illa del Tresor". Margarit, nascut a Sanahüja, (La Segarra), va escriure els seus primers llibres en castellà fins que, orientat per Martí i Pol, es decidí a emprar la seva llengua materna. Ha guanyat el premi de la crítica "Serra d'Or", el "Vicent Andrés Estallés" i el "Miquel de Palol".

Els textos jurídics catalans. El Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya ha començat l'edició dels textos jurídics catalans, en cinc seccions: lleis i costums, sentències, documents, escriptors i concilis. Els dos primers textos publicats són: una obra de Guillem Maria de Broca, "Història del Dret Civil a Catalunya", i una altra de Joan Martí i Miralles, "Principis del dret successori".

El català, idioma oficial a la Universitat de València. La Universitat de València ha aprovat, recentment, un nou estatut del centre acadèmic, en el qual es declara que el català és el seu idioma oficial.

Premis als defensors dels Països catalans. L'associació "Catalunya 2084", creada l'any passat, ha convocat els premis Estelada d'or, "amb la finalitat de reconèixer i agrair públicament la tasca d'aquells que, en els àmbits cultural, esportiu, econòmic i social, hagin treballat per l'afirmació de la identitat dels Països Catalans". En la primera convocatòria, el dia 6 de juny, s'atorgaran dos guardons: l'un, destinat a una activitat personal que hagi tingut un ampli ressò d'abst popular, i l'altre serà concedit a aquell que hagi realitzat una tasca poc coneguda o desenvolupada en l'anonimat.

Acord editorial per a traduir al castellà les obres catalanes. Alianza Editorial de Madrid, i la Fundació de la Gran Enciclopèdia Catalana, signaren recentment un acord, pel qual adquireixen el compromís d'editar un conjunt d'obres d'autors catalans en castellà, tant de novel·lística, com d'assaig i de pensament. Les edicions formaran una Biblioteca de Cultura Catalana.

Bústia

Ha arribat al Centre un fascicle tramès per Jordi Romaguera i Cubado, de l'Hospitalet del Llobregat, amb un recull de poesies, totes dedicades a Francesc Macià i d'autors tan significatius com són J. Carner-Ribalta, Josep M. de Segarra, Agustí Esclasans, R. Massip i Tarragó, Pere Quart i Josep M. Andreu.

També hem rebut una carta de Jordi Masdeu i Marta Pi, informant que són col·leccionistes de bitllets de transports públics (tren, avió, autobús, etc.) i demanant que si algú, a Xile, els pot furnir els susdits utilitzats ací, ells ho compensaran amb materials similars, d'alguna activitat col·lectiva catalana. Si hi ha algú interessat en aquest intercanvi, pot escriure directament als esmentats compatriotes, a Barcelona, carrer de Còrcega 58 entressol.

De Víctor Castells ens ha arribat per a publicar-la a GERMANOR, una breu crònica històrica de la vida del nostre Centre Català, encaminada a poder escriure algun dia sobre la constància patriòtica dels Casals Catalans d'Amèrica. Li demanem que ens n'envii més retalls per a poder publicar-los oportunament, però que no ens pinti massa heroics. Hem fet, nonés, allò que com catalans ens pertocava fer.

De Lola Estrada, de Manresa, hem rebut un cordial salut per GERMANOR, i un poema que segurament publicarem en un proper Butlletí. Mentrestant li enviem la nostra felicitació per pertànyer a l'escollida cleda dels lletraferits... i moltes gràcies.

De Maria Dolors Cortey, compiladora de llegendes, va arribar-nos, fa temps, una carta i uns llibres. La reaparició d'aquest Butlletí ens dona avui l'oportunitat, -encara que amb retard, - d'acusar-ne recepció.

Catalana radicada a Mallorca, amarada de sentimentalisme -és a dir, de sentit poètic- ja fa anys que Maria Dolors Cortey malda per a reunir les llegendes de les nostres terres. Es a dir, per a fer aflorar esqueixos de l'ànima catalana, plasmats en dits i proverbis, en plantejaments i desenllaços específics del tarannà nacional. Com diu ella mateixa, la llegenda és un conglomerat històric i literari, de costums i de política. És un "patrimoni que passa de generació en generació de llavis dels grans a les orelles dels petits. És un tresor que cal cuidar i conservar i -si calgués- defensar". I les obres de Maria Dolors Cortey fan tot això, amb un interès sentit del que la paraula expressa. Són fruits de viatges per les més diverses contrades dels països catalans, de recerques en biblioteques, arxius, convents i monestirs, i sobretot de converses amb pagesos i pescadors, amb gent d'alta muntanya i de vora del mar, plasmades en "Tres i molts" (primera medalla d'honor als Jocs Florals de Thuir, 1976, "Les nostres llegendes" (Olot, 1980), "Llegendes de les nostres terres" (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 4a edició 1981) i d'altres llibres que l'autora ens va trametre fa un temps i la lectura dels quals nosaltres recomanem. A les llegendes que Maria Dolors Cortey transcriu, hi veureu els gran personatges de la història de Catalunya; "L'enterrament dels germans Montcada", "Fundació del Monestir de Poblet", "Els amors de Ramon Llull"... Algú pensarà que aquestes narracions no són altra cosa que fantasies de l'escriptora. Però nosaltres fem nostres les línies d'introducció a una de les obres que comentem: "Que ningú no ens demani on acaba la història i comença la llegenda. Ni on comença la història i la llegenda acaba... Molts dels fets han ocorregut. Si tot això viu encara en el cor de la gent, per què n'hem de dubtar?".

Santiago de Xile, maig de 1985.

Edició: CENTRE CATALÀ
Direcció: Pere Pruna i Gascon
Equip de redacció:
Ofèlia Fernández
Pelai Sala
Pere Pruna.